

Ενδεικτικά θέματα Νεοελληνικής Γλώσσας για τη δοκιμασία εισαγωγής

στα Πρότυπα Γυμνάσια.

« Ο Αρίων και το δελφίνι »

Λένε ότι ο Αρίων, που έμενε τον περισσότερο καιρό στην αυλή του Περιάνδρου, θέλησε να ταξιδέψει στην Ιταλία και τη Σικελία. Εκεί εργάστηκε, έκαμε πολλά χρήματα και είπε να γυρίσει πίσω στην Κόρινθο. Έφυγε, λοιπόν, από τον Τάραντα, αλλά, επειδή δεν είχε εμπιστοσύνη παρά μόνο στους Κορινθίους, ναύλωσε ένα κορινθιακό καράβι.

Στο ταξίδι όμως οι Κορινθίοι **συνεννοήθηκαν** να πετάξουν τον Αρίωνα στη θάλασσα για να πάρουν τα χρήματά του. Ο Αρίων κατάλαβε το σκοπό τους και τους ικέτευε να του χαρίσουν τη ζωή και να τους δώσει όλα όσα είχε. Δεν κατόρθωσε να τους πείσει και οι ναύτες τον διέταξαν ή ν' αυτοκτονήσει μέσα στο πλοίο και να τον θάψουν αυτοί όταν φτάσουν στη στεριά ή να πηδήσει αμέσως στη θάλασσα. Μην ξέροντας τι να κάμει, ο Αρίων τους ζήτησε μια τελευταία χάρη: να σταθεί στο κατάστρωμα του πλοίου και να τραγουδήσει φορώντας τα καλύτερά του ρούχα. Όταν θα τέλειωνε το τραγούδι, θ' αυτοκτονούσε. Οι ναύτες φυσικά χάρηκαν πολύ που θ' άκουγαν τον καλύτερο τραγουδιστή του κόσμου και συγκεντρώθηκαν στη μέση του πλοίου για να τον ακούσουν. Ο Αρίων φόρεσε τα καλύτερά του ρούχα, πήρε την κιθάρα του, τραγούδησε ένα παλιό τραγούδι, και, όταν τέλειωσε, έπεσε στη θάλασσα όπως ήταν, με τα ρούχα του. Οι ναύτες συνέχισαν το ταξίδι ως την Κόρινθο.

Εκείνον, καθώς λένε, τον πήρε ένα δελφίνι στη ράχη του και τον μετέφερε στο Ταίναρο. Εκεί βγήκε στη στεριά και ξεκίνησε για την Κόρινθο με τα ίδια ρούχα. Όταν έφτασε εκεί, τα διηγήθηκε όλα. Ο Περιάνδρος όμως δεν τον πίστεψε και τον φυλάκισε σε αυστηρή απομόνωση, περιμένοντας να έρθει το πλοίο.

Μόλις έφτασε το πλοίο, κάλεσε τους ναύτες να του πουν αν ήξεραν τίποτα για τον Αρίωνα. Εκείνοι του αποκρίθηκαν ότι τον είχαν δει στην Ιταλία, ότι ήταν καλά και ότι, όταν έφυγαν, τον άφησαν στον Τάραντα όπου εργαζόταν πολύ καλά. Εκείνη τη στιγμή παρουσιάστηκε εμπρός τους ο Αρίων, ντυμένος όπως ήταν όταν είχε πέσει στη θάλασσα. Οι ναύτες, έκπληκτοι, δεν μπόρεσαν ν' αρνηθούν τίποτα.

Αυτά διηγούνται και οι Κορινθίοι και οι Λέσβιοι, και στο Ταίναρο υπάρχει ακόμη ένα μικρό ανάθημα, που παριστάνει έναν άνθρωπο καθισμένο σε δελφίνι.

(Ηροδότου Ιστορίες, Βιβλίο Πρώτο, κεφ. 24, μετάφραση: Άγγελος Βλάχος, εκδ. Γαλαξίας, Αθήνα 1971)

Άσκηση 1: Να βρείτε τη σωστή σειρά με την οποία έγιναν τα γεγονότα.

1. Ο Αρίων ζήτησε από τους ναύτες να τον αφήσουν να τραγουδήσει.
2. Ο Περιάνδρος κατάλαβε ότι ο Αρίων έλεγε την αλήθεια.
3. Ο Αρίων ταξίδεψε στη Σικελία, όπου εργάστηκε και κατάφερε να γίνει πλούσιος .
4. Ο Περιάνδρος δεν πίστεψε τίποτα για την περιπέτειά του και τον φυλάκισε.

5. Κατά την επιστροφή, οι ναύτες του πλοίου τον λήστεψαν και θέλησαν να τον πετάξουν στη θάλασσα.
6. Όταν ο Αρίων έπεσε στη θάλασσα, ένα δελφίνι τον πήρε στη ράχη του και τον οδήγησε στη στεριά.
- Α. 3-6-1-5-2-4
 - **Β. 3-5-1-6-4-2**
 - Γ. 3-1-6-2-5-4
 - Δ. 3-4-1-2-6

Άσκηση 2: ποια από τις παρακάτω φράσεις δεν αληθεύει:

- **Α. Ο Αρίων δεν είχε εμπιστοσύνη στους Κορίνθιους.**
- Β. Οι ναύτες χάρηκαν που θα άκουγαν τον καλύτερο τραγουδιστή του κόσμου.
- Γ. Ο Περίανδρος φυλάκισε τον Αρίωνα.
- Δ. Οι ναύτες είπαν στον Περίανδρο ότι είχαν δει το μουσικό στην Ιταλία.

Άσκηση 3: Ποιο από τα παρακάτω δεν αποτελεί δίδαγμα του μύθου;

- Α. πρέπει να προσέχουμε σε ποιους δείχνουμε εμπιστοσύνη.
- Β. ό,τι και να γίνει, στο τέλος λάμπει πάντα η αλήθεια.
- Γ. τα δελφίνια είναι πολύ καλοί φίλοι με τους ανθρώπους.
- **Δ. το καλύτερο επάγγελμα είναι αυτό του μουσικού.**

Άσκηση 4: ποιο από τα παρακάτω είναι συνώνυμο της λέξης **συνεννοήθηκαν**, με την έννοια που έχει στο κείμενο;

- Α. Επικοινωνήσαν
- **Β. Συμφώνησαν**
- Γ. Αποφάσισαν
- Δ. Σκόπευαν

Άσκηση 5: Στην πρόταση: « Ο Αρίων δεν κατόρθωσε να τους πείσει» η λέξη τους είναι:

- Α. Άρθρο
- **Β. Αντικείμενο στο ρήμα «πείσει»**
- Γ. Υποκείμενο στο ρήμα «πείσει»
- Δ. Αντικείμενο στο ρήμα «κατόρθωσε»

Άσκηση 6: Στη φράση «Οι ναύτες φυσικά χάρηκαν πολύ που θ' άκουγαν τον καλύτερο τραγουδιστή του κόσμου», η υπογραμμισμένη δευτερεύουσα πρόταση είναι:

- Α. Αναφορική
- **Β. Αιτιολογική**
- Γ. Χρονική
- Δ. Ειδική

Άσκηση 7: Σε τι χρόνο βρίσκεται το ρήμα «πήρε»;

- Α. Ενεστώτα ενεργητικής φωνής
- Β. Παρατατικό ενεργητικής φωνής
- **Γ. Αόριστο ενεργητικής φωνής**
- Δ. Παρακείμενο ενεργητικής φωνής

Άσκηση 8: ποια από τις παρακάτω λέξεις ανήκει στην ίδια οικογένεια με τη λέξη «πείσει»;

- Α. Πείσμα
- **Β. Πειθώ**
- Γ. Πείραμα
- Δ. Πίεση

Άσκηση 9: ποια από τις παρακάτω φράσεις δείχνει τόπο;

- Α. με τα ρούχα
- **Β. στη μέση του πλοίου**
- Γ. παρά μόνο στους Κορίνθιους
- Δ. για τον Αρίονα

Άσκηση 10: «Ο Αρίων φόρεσε τα καλύτερά του ρούχα, πήρε την κιθάρα του, τραγούδησε ένα παλιό τραγούδι, και, όταν τέλειωσε, έπεσε στη θάλασσα όπως ήταν, με τα ρούχα του.»

Στο παραπάνω απόσπασμα κυριαρχεί:

- Α. η περιγραφή
- **Β. η αφήγηση**
- Γ. ο πλάγιος λόγος
- Δ. ο μονόλογος